

Avrupa Birliğı tarafından
finanse edilmektedir

İUSTGM
Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

AFET POLİTİKA METNİ

1. Amaç ve Kapsam

Önce Çocuklar Derneği, afetlerin çocuklar üzerindeki fiziksel, psikolojik ve sosyal etkilerini en aza indirmeyi temel bir sorumluluk olarak görür. Bu politika, afet öncesi hazırlık, afet sırası müdahale ve afet sonrası iyileşme süreçlerinde çocukların korunması, katılımı ve haklarının gözetilmesini amaçlar.

2. Temel İlke ve Değerler

- **Çocuğa zarar vermeme:**

Tüm faaliyetlerde “çocuğa zarar vermeme” ilkesi esastır. Her türlü fiziksel, duygusal, ekonomik veya cinsel istismardan korunma, gizlilik ve güvenlik önceliklidir.

- **Çocuk hakları merkezli yaklaşım:**

Çalışmalar, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme temelinde yürütülür. Gerekğinde Sendai Sözleşmesi ve Sphere İnsani Sözleşme ve İnsani Yardımda Asgari Standartlar Sözleşmeleri referans alınır.

- **Eşitlik ve kapsayıcılık:**

Cinsiyet, engellilik, etnik kimlik, dil veya sosyo-ekonomik durum fark etmeksizin her çocuğun güvenliği ve refahı önceliklidir.

- **Katılım ve yerel dayanışma:**

Çocukların yaşına uygun katılımı desteklenir; yerel bilgi, topluluk ve dayanışma ağları güçlendirilir.

3. Politika Hedefleri

1. Dernek çalışanlarının ve gönüllülerinin afetlere hazırlıklı olmasını sağlamak.
2. Afet anında çocuklara yönelik koruma, güvenli alan ve psikososyal destek mekanizmalarını hızlıca devreye almak.
3. Afet sonrası yeniden yapılanma süreçlerinde çocukların ihtiyaçlarının görünür kılınmasını savunmak.
4. Yerel yönetimler ve sivil toplumla iş birliği içinde afet risk azaltımı çalışmalarına çocuk perspektifiyle katkı sunmak.
5. Afet sırasında refakatsiz, ailesini kaybetmiş ya da insan ticareti riski altındaki çocuklar için özel koruma ve yönlendirme mekanizmaları uygulamak.
6. Afet, kriz ve acil durum koşullarında kurulacak geçici barınma alanlarında çocuk dostu mekânların oluşturulmasına yönelik planlamaların gerçekleştirilmesini sağlamak.

4. Görev ve Sorumluluklar

- **Çalışanlar ve gönüllüler:**

Afet öncesinde çocuk koruma ve afet farkındalığı eğitimlerine katılmakla, afet sırasında güvenli alan oluşturmak ve çocuklara yönelik müdahalelerde etik ilkelere uymakla sorumludur.

Çocuklarla yalnız çalışılması gereken durumlarda şeffaflık ve gözetim esas alınır. Her türlü ayrımcı, cinsiyetçi veya zarar verici tutumdan kaçınılır.

- **Yönetim kurulu:**

Politikanın uygulanmasını ve güncellenmesini sağlar; afet planlarının koordinasyonunu yürütür. Gönüllülerin ve çalışanların hazırlık düzeyini izler, gerekli kaynakları temin eder.

- **Paydaşlar (yerel yönetimler, STK'lar, okullar vb.):**

Çocuk koruma ilkeleri doğrultusunda iş birliği yapar, bilgi paylaşımında gizlilik ilkesine uyar ve yerel kapasitenin güçlendirilmesine katkı sunar.

5. Uygulama Mekanizmaları

- **Hazırlık:**

Afet riskine karşı yıllık planlama yapılır, görev dağılımları belirlenir ve iletişim zinciri oluşturulur.

- **Müdahale:**

Afet anında öncelik, çocukların güvenliğinin sağlanması ve çocuk dostu alanların oluşturulmasıdır. Psikososyal destek ekipleri hızla devreye alınır.

- **İyileşme ve değerlendirme:**

Afet sonrası süreçte çocukların ihtiyaçları görünür kılınır, kamu kurumlarıyla koordinasyon sağlanır ve yapılan çalışmalar değerlendirilerek politika gerektiğinde güncellenir.

6. Uyum ve İzleme

Bu politika, Önce Çocuklar Derneği'nin çocuk koruma ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarıyla uyumludur.

Tüm çalışanlar, gönüllüler ve paydaşlar bu ilkeler doğrultusunda hareket etmekle sorumludur.

Politika yılda bir kez gözden geçirilir ve yeni riskler, deneyimler veya ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenir.